

Status 2019

Fællesskab og deltagelse er fundamentet for forandring

Hvis man skal karakterisere Kvindehusets arbejde i 2019 med nogle få nøgleord vil det blive med ord som øget deltagelse, flere psykosociale tilbud og mange debatskabende oplysningsaktiviteter med fokus på kvinderettigheder, demokrati og medborgerskab.

Kvindehuset var medarrangør af 8. marts og havde mere end 80 engagerede gæster med på vores debat om integration med udgangspunkt i fakta og levende fortællinger.

En kold februar aften inviterede vi indenfor i Kvindehuset til mellemøstlig musik og mad i samarbejde med Det Turkise Telt. Vi har besøgt flere kulturinstitutioner og sat vores præg på både Festugen og Kulturbazaren, samt afholdt et stort valgmøde i anledning af EU-valget og folketingsvalget.

På de indre linjer har vi beskæftiget os med en række svære emner som PTSD, mestring af psykisk sårbarhed, samt emner som negativ social kontrol og retten til at bestemme over egen krop.

Overskriften for vores arbejde i dagligdagen er stadig at skabe meningsfulde aktiviteter, som kan give den enkelte kvinde et bedre fundament at stå på: for at udfylde en god forælderrolle, blive bedre til at mestre eget liv og opnå kendskab til det danske samfunds normer og forventninger.

I Kvindehusets daglige virke er vi således med til at understøtte de mål, som er definerede i Samarbejdsaftalen mellem Aarhus kommune og Kvindehuset:

Personlig udvikling: *Alle borgere udvikler sig, så de kan mestre eget liv med udgangspunkt i egne drømme og ressourcer.*

Netværk og medborgerskab: *Alle borgere bidrager aktivt til sociale fællesskaber og tager ansvar for hinanden.*

Læring og selvforsørgelse: *Alle borgere udnytter deres evner, så de kommer så tæt som muligt på selvforsørgelse gennem læring, uddannelse og beskæftigelse.*

Ny samarbejdsaftale med Aarhus kommune: fra medlem til deltager.

I foråret 2019 ønskede Aarhus kommune at revidere flere af de eksisterende samarbejdsaftaler med byens frivillige organisationer, herunder Kvindehuset. For os betød det en vigtig ændring. Kvindehuset er nu at betragte som "et aktivitets- og samværstilbud" efter § 104 i Serviceloven. I konsekvens heraf har vi omdøbt Kvindehusets medlemsliste til en deltagerliste.

Kvindehusets deltagere.		
2017	2018	2019
163	187	284

Den store deltagelse har sat sit præg på Kvindehuset i dagligdagen. Der er dage, hvor det kan være svært at finde et "hjørne" hvor man kan få lov til at være i fred og det kan være en belastning for de kvinder, som har brug for at trække sig lidt.

Det betyder også at vi ikke længere har plads i huset til at invitere bredt ind til Kvindehusets oplæg og debatmøder. Vi er derfor holdt op med at annoncere arrangementer udenfor Kvindehusets eksisterende deltagerliste grundet pladsproblemer. Kvindehusets bestyrelse vil adressere dette problem i løbet af 2020.

Kvindehusets arbejdsform : "A place to be and a place to grow".

Vores DNA beskrives bedst med sætningen *A place to be and a place to grow*. I Kvindehuset kan man komme og være med i et givende fællesskab og man kan bruge husets mange tilbud og aktiviteter på sin vej mod uddannelse og job.

Kvindehusets aktivitetsplan redigeret 17.01

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Søndag
10.00 -12.00 Mandags-klub	10.00-14.00 Have	10.30 – 12.00 Bevægelse	10.00-13.00 Babyer, børn og Barsel.	10.00 -12.00 Lektiehjælp for kvinder
12.00 -14.00 Kreativt værksted	10. - 12.30 Dansk Vi læser artikler og diskuterer	12.00-14.00 Kreativt værksted	10.30-12.00 Bevægelse	10.00 -12.45 Dansk
13.00 -14.30 Dansk for begyndere	12.30-15.00 Grammatik og tekster	12. - 15.00 Psykolog Samtaler	10.00-12.30 Have	11.00-14.00 Vejledning hos Piruza
13.00 – 14.30 Bevægelse	Efter aftale	13.00-14.30 Bevægelse	12.30-13.00 Fælles suppe med grønsager fra haven	Kræver tilmelding
		13.00-15.00 IT-hjælp computer, telefon, cv mv.	13.00 - 14.30 Bevægelse	13.00 – 15.00 Venskabsgruppe for børn
				Efter aftale

Som det fremgår har vi i 2019 kunnet tilbyde mere end 40 timers aktivitetstimer i Kvindehuset ugen igennem. Aktiviteterne gennemføres af frivillige og af timelærere i et samarbejde med FO, samt af Kvindehuset faste medarbejdere.

Aktiviteternes sammensætning og indholdet deri er målrettet etniske minoritetskvinders behov. Der er et generelt stort fokus på at tilbyde aktiviteter, som ud fra en helhedsorienteret tilgang kan øge deltageres mulighed for at mestre eget liv, bidrage aktivt til sociale fællesskaber og gennem læring bringe deltagerne tættere på selvforsørgelse.

Kvindernes deltagelse

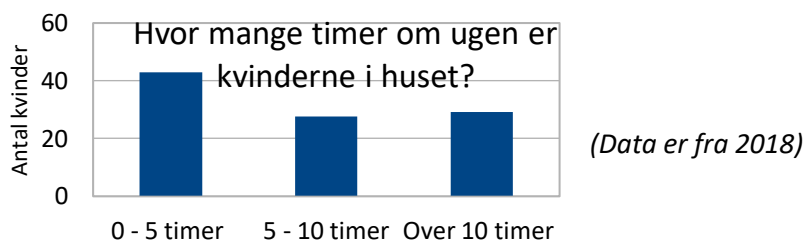
Når man træder ind ad døren i Kvindehuset, bliver man bedt om at registrere sig selv med et kryds, der angiver postnummer på den bydel, man kommer fra.

Det er ikke alle, der husker det lille kryds og det tager tid for nye deltagere at vænne sig til at bruge "kryds-af"-systemet. Tallene her er blot medtaget som en indikator på, hvor mange kvinder, der passerer igennem Kvindehuset i løbet af ugen.

De reelle tal er højere.

Januar	1-4	259
Februar	5-9	445

Marts	10-13	388
April	14-17	209
Maj	18-22	342
Juni	23-26	285
Juli	27-31	99
August	32-35	349
September	36-39	422
Oktober	40-44	523
November	45-48	405
December	49-51	333

Derudover bliver man registreret i forhold til de aktiviteter, man deltager i. Hvilke data Kvindehuset registrerer afhænger af, hvordan aktiviteten er finansieret. I langt de fleste tilfælde er det nok at opgive navn og fødselsår, mens enkelte aktiviteter kræver et personnummer, hvis de afvikles med støtte gennem FO og folkeoplysningsloven.

Kvindehuset er derfor i stand til at dokumentere husets relevans og efterspørgslen af de enkelte aktiviteter.

Oversigten her viser det antal unikke brugere, der har været registreret på den enkelte aktivitet pr. uge det seneste år.

AKTIVITET	UNIKKE BRUGERE
MANDAGSKLUBBEN	42
DANSKUNDERVISNING	34
TAL DANSK	7
BABY, BØRN OG BARSEL	14
CYKELKURSUS	5
MOTION OG BEVÆGELSE	77
LEKTIEHJÆLP	39
HAVEHOLD	16
BØRNEVENSKABSGRUPPEN	12

Kvindehuset har åbent ugens fire første dage fra kl. 10 – 15 og der er lektiehjælp hver søndag fra kl. 10-12, samt en nystartet venskabsgruppe for børn, der også mødes om søndagen. Sidstnævnte tilbud gennemføres af Red Barnet Ungdom og er rettet mod nye familier i Danmark.

Basisnormeringen i Kvindehuset er lav med 1,5 årsværk. Yderligere tre eksterne undervisere har deres faste gang i Kvindehuset. Et samarbejde med Frit Oplysningsforbund i Århus (FO) sikrer at Kvindehuset kan tilbyde kvalificeret undervisning i aktiviteter som dansk, motion og bevægelse, samt haveundervisning.

Alle øvrige aktiviteter, fx kreativt værksted, cykelkursus og undervisning i Tal dansk, de mange ture ud af huset og debat om samfundsrelevante emner gennemføres af Kvindehusets frivillige, husets faste medarbejdere og af en række eksterne fagfolk, som velvilligt stiller sig til rådighed for Kvindehuset.

Ikke mindst det gode samarbejde med Folkesundhed Aarhus og IMCC (*International Medical Cooperation Committee*) sikrer at Kvindehuset er i stand til at levere relevante sundhedsfaglige oplæg mange gange i løbet af året tilpasset Kvindehusets særlige målgruppe. Samarbejdet med Gigtforeningen i Aarhus har også stor værdi for Kvindehuset. En gang om måneden er der oplæg om sygdomsforståelse, mestring af smerter og forebyggelse af slidgigt. De gigtfaglige oplæg bliver kommunikeret ved hjælp af somalisk og arabisk tolk.

Kvindehuset ser det også som sin opgave at være et interessant og relevant sted for studerende og siger derfor også i videst muligt omfang ja til praktikanter og studerende fra relevante studier. Det giver en god dynamik og fagligt input til huset, samt supplerende ressourcer i dagligdagen. Mange studerende giver i øvrigt udtryk for at de i Kvindehuset har mulighed for at møde kvinder i "øjnehøjde" frem for som patienter og klienter.

Frivillighed og identitet

I 2019 skrev to studerende ved kandidatuddannelsen i Pædagogisk antropologi deres afsluttende speciale i Kvindehuset.

De undersøgte Kvindehusets betydning for den enkelte kvinde med særligt fokus på det fællesskab som opstår kvinderne imellem og den værdi et særligt kvindetilbud har. Her følger et citat fra specialet, der indrammer betydningen af at få en identitet som frivillig og høre til et sted.

"Som aktive medskabere af et sted som Kvindehuset er kvinderne med til at påvirke husets kultur og mentalitet... frivillighed og hjælpsomhed er grundlæggende elementer, som derfor også er karakteristiske træk i fællesskabet. Vi har belyst, hvordan flere af kvinderne gennem denne frivillighed påtager sig et særligt ansvar og herigennem føler en forpligtelse til at give, både overfor hinanden og til huset, og hertil hvordan disse forhold er væsentlige for husets succes og eksistens. Flere af kvinderne tillægger det værdi at være og præsentere sig som frivillige, hvilket vi belyser, hænger sammen med det forhold, at de gennem denne rolle har mulighed for at kunne 'give noget' i form af hjælp til andre, og at de derfor kan opnå en position i fællesskabet dvs. en særlig værdighed, der står i modsætning til kun at modtage hjælp. Det er herigennem tydeligt, at kvinderne gennem dette fællesskab har mulighed for at indtage en anden position end ude i samfundet, hvor de oplever at et mærkat som eksempelvis 'førtidspensionist' eller det at være dømt out-of-place, ikke fordrer nogen særlig form for anerkendelse."

Antal frivillige	59
Heraf aktive i lektiehjælpen	24

Kvindehusets aktuelle frivilligliste udgøres af en skøn mangfoldig skare af kvinder. Nogle af Kvindehusets deltagere agerer både som brugere af Kvindehusets tilbud og som aktive frivillige i i afvikling af konkrete

aktiviteter. For rigtig mange gør det sig gældende, at identiteten som frivillig har stor betydning for den enkelte; så er man ikke bare en kvinde på kontanthjælp eller på førtidspension. Man har en opgave og forventninger, der skal indfries. Man bliver anerkendt for det man kan bidrage med og man er noget, således som det også blev konkluderet i specialet. I dagligdagen er det især aktiviteter som lektiehjælpen, dansktræning, kreativt værksted, køkkenet og haven, der nyder godt af frivillige kræfter.

Kvindernes profil

Fra Kvindehusets brugerundersøgelse i 2018 har vi data på, hvad der karakteriserer en gennemsnitlig bruger af Kvindehuset: 79 % af kvinderne var på offentlige ydelser, heraf 30 % på førtidspension, 27 procent på kontanthjælp/ressourceforløb og 22% på folkepension. De sidste 21 procent bliver forsørget i familien, modtager uddannelsesstøtte eller er i arbejde. Kvinderne repræsenterer 37 forskellige nationaliteter med en overvægt af kvinder fra Somalia og Mellemøsten.

Indholdet i Kvindehusets aktiviteter fastlægges selvsagt ud fra deltageres behov og tager blandt andet udgangspunkt i kvindernes sociale profil. Hver mandag møder mellem 30 og 40 kvinder frem til ugens første faste programpunkt: Mandagsklubben. Her er der et fagligt oplæg, der adresserer et aktuelt/relevant emne. Der er stort fokus på sundhed og egenomsorg, samt oplysning om kvinderettigheder. Emnerne spænder over negativ social kontrol, klimaaktuelle spørgsmål til sund kost og motion.

Der har i 2019 været afviklet 44 oplæg mandag og onsdage i Kvindehuset.

I foråret afviklede Kvindehuset et særligt kursusforløb med titlen: Den gode relation mellem forældre og teenagere. Kurset var blevet til på opfordring af de kvinder, som kommer i huset og allerede har kontakt med kriminalforsorgen og familiecentrets børnefaglige medarbejdere. Indholdet var tilrettelagt i et samarbejde mellem VIA University College, Bydelsmødrene og Kvindehuset. Over 5 eftermiddage i januar og februar gennemgik deltagerne et forløb, der skulle styrke deres evne til at være gode forældre og mødre for deres teenagere. Der er absolut behov for et vedholdende fokus på unge med minoritetsbaggrund og deres livsmuligheder.

Fra Kvindehusets daglige rådgivningssamtaler mærker vi også målgruppens særlige behov. I 2019 har der været gennemført 246 rådgivninger omhandlende sociale og økonomiske problemer. Herudover er det især støtte til at ansøge om opholdstilladelse, hjælp til dialog med udlændingestyrelsen osv., der bliver efterspurgt. Derudover varetager kvindehusets frivillige på ugebasis vejledning ift. brug af computer, NemID, jobsøgning mv. Herfra foreligger der ikke en samlet opgørelse over henvendelser.

Sluttelig har Kvindehuset også benyttet sig af Borgerservices "to go -service", som har ydet hjælp til boligsøgning, daginstitutionspladser mv.

Med økonomisk støtte fra Trygfonden har Kvindehuset i hele 2019 kunnet tilbyde samtaler til de kvinder, som har efterspurgt professionel psykologfaglig støtte. Kvindernes problemstillinger er kendetegnet ved komplekse psykosociale problemstillinger: angst, depression, PTSD, funktionelle lidelser osv. Der har været gennemført forløb med 28 kvinder; enten i regi af gruppeforløb eller som individuelle samtaler. Samtalerne har haft stor værdi for kvinderne og der har fået nye redskaber til at tackle deres psykologiske udfordringer.

Medborgerskab og demokrati

I Kvindehuset ser vi det også som vores opgave at introducere husets mange brugere for dansk historie og kultur, samt øge demokratiforståelsen. Et år med både et EU -valg og et folketingsvalg gav gode muligheder herfor, og en ekstra bevilling fra Kulturforvaltningen i Aarhus Kommune til projekt **Din by – dit liv** sikrede den nødvendige økonomi til at gennemføre en række besøg på byens rådhus og museer. Temaet blev indledt med et besøg hos rådmænd Rabih Azad-Amad, der introducerede til en debat om demokratisk fornyelse. Kvindehuset inviterede efterfølgende selv til et velbesøgt valgmøde. Af øvrige debatmøder skal også nævnes et besøg af professor Jens Vedsted-Hansen, der gennemgik dansk flygtningepolitik i lyset af de det såkaldte paradigmeskifte. Og AROSs udstilling med titlen "Drømmen om Danmark" gav anledning til fornyet samtale om flugt og drømme.

Kvindehuset år 2020 – planer for fremtiden.

I Kvindehuset er der løbende en debat med deltagerne om, hvad Kvindehuset skal kunne tilbyde. Ugeplanen bliver revideret to gange om året og bliver tilpasset efter behov og ressourcer. Grundstrukturen med aktivitetstilbud i omegnen af 40 timer hver uge vil ikke blive ændret væsentligt. Der er dokumentation for stor efterspørgsel på de aktuelle aktiviteter og en forventning om, at det vil være muligt at øge deltagerantallet yderligere.

I 2020 ønsker Kvindehuset at arbejde med udvidet åbningstid i form af nye aftentilbud for at modvirke ensomhed og styrke netværksdannelsen. Efter behov vil huset være åbent to aftener om måneden, hvoraf den ene aften vil have karakter af at være et særligt tilbud til nye flygtninge fra Mellemøsten. Denne aften afvikles i samarbejde med husets Bydelismødre.

Der vil blive arbejdet videre med at sikre et fast psykologtilbud i Kvindehuset, ligesom pilotprojektet med Red Barnet Ungdom vil fortsætte hele 2020 i form af en fast venskabsgruppe hver søndag eftermiddag.

Kvindehusets bestyrelse er optaget af at udforme en ny strategi og vision for huset, som kan favne den udvikling, som huset har gennemgået i de seneste år. Bestyrelsen er af den opfattelse, at der skal arbejdes med at finde en ny adresse til Kvindehuset. Det er der især to grunde til: Kvindehusets nuværende ramme er for snæver og bygningerne bliver kun vedligeholdt i begrænset omfang.

Bestyrelsen ønsker ligeledes at arbejde på at tilføre Kvindehuset flere ressourcer grundet den stigende efterspørgsel på husets tilbud. Der vil blive forsøgt indledt et øget samarbejde med private virksomheder og fonde i håb om at kunne øge ressourcerne.

Kvindehuset ønsker blandt andet at bidrage med flere meningsfulde debatter i Aarhus om livsvilkårene for etniske minoritetskvinder og række ud til de mange kvinder, som har brug for et ståsted og Kvindehusets tilbud.

Vi ved, at vores fællesskab kan noget.

.....

Tak til: Aarhus kommune, Kulturforvaltningen i Aarhus kommune, Trygfonden, Socialstyrelsen, Nordea fonden og ALBOA for økonomisk støtte.

Tak til: IMCC (International Medical Cooperation Committee), Gigtforeningen Aarhus, Folkesundhed Vest, Borgerservice to go, FO Aarhus og virksomheden Randstad for godt samarbejde.